
Constituziun dal chantun Grischun

Midada dals [Data]

Relaschs tangads da questa fatschenta (numers dal DG)

Nov:	—
Midà:	110.100
Abolì:	—

Il Cussegl grond dal chantun Grischun,

sa basond sin l'art. 101 al. 1 da la Constituziun chantunala,
suenter avair gè invista da la missiva da la Regenza dals ...,

concluda:

I.

Il relasch "Constituziun dal chantun Grischun" DG [110.100](#) (versiun dals 01-01-2018) vegn midà sco suonda:

Art. 14 al. 3 (midà)

³ Davart la nunvalaivladad decida il ~~cussegl~~**Cussegl** grond. Cunter questa decisiun po vegnir recurrì tar la ~~dretgira administrativa~~**Dretgira superiura**.

Titel suenter Art. 20 (midà)

4. ~~Autoritads e dretgiras~~**chantunalas**

Art. 21 al. 1 (midà), al. 1bis (nov), al. 2 (midà), al. 3 (midà)

¹ En las autoritads ~~ed en las dretgiras~~ chantunalas sco er en il ~~cussegl~~**Cussegl** dals chantuns èn elegiblas las personas cun dretg da votar en il chantun. La lescha po prevair che la premissa d'elegibladad stoppia esser ademplida pir il mument da l'entrada en uffizi.

^{1bis} Per commembras e commembers da las autoritads giudizialas po la lescha desister da la necessitad da domicil sco premissa d'elegibladad.

² Ulteriuras premissas d'elegibladad per las ~~autoritads e per~~**commembras ed ils commembers** da las ~~dretgiras~~**autoritads** chantunalas sco er las cundiziuns d'engaschament dal persunal chantunal vegnan regladas en la lescha.

³ La lescha regla la suspensiun da l'uffizi e la destituziun da l'uffizi **da las commembras e** dals commembers d'autoritads ~~e da dretgiras~~**chantunalas**.

Art. 22 al. 1 (midà), al. 2 (midà), al. 3 (midà), al. 4 (midà)

¹ Nagin na ~~podastga~~ appartegnair a sia autoritad **chantunala da meds legals u a sia autoritad** directa da surveglianza. **La lescha po prevair excepziuns.**

² Commembras e commembers da la ~~regenza~~**Regenza** e da las autoritads giudizialas sco er il persunal chantunal en uffizi cumplain e principal na ~~podastgan~~ betg appartegnair **il medem mument** al ~~cussegl~~**Cussegl** grond.

³ Derschadras e derschaders na ~~podastgan~~ betg appartegnair il medem mument a la ~~regenza u ad in'autra autoritad giudiziala en il chantun~~**Regenza**.

⁴ Las commembras ed ils commembers da la ~~regenza~~**Regenza** sco er las commembras ed ils commembers ~~en uffizi cumplain~~ d'ina autoritad giudiziala, **che lavuran en in pensum cumplain**, na ~~podastgan~~ betg appartegnair a l'~~assamblea~~**medem temp a l'Assamblea** federala u al ~~tribunal~~**Tribunal** federal.

Art. 23 al. 1 (midà)

¹ La perioda d'uffizi dal ~~cussegl~~**Cussegl** grond, da la ~~regenza~~**Regenza**, da las ~~dretgiras~~**commembras e dals commembers ordinaris da las autoritads giudizialas** sco er da las commembras e dals commembers dal ~~cussegl~~**Cussegl** dals chantuns munta a quatter onns.

Art. 31 al. 2

² Disposiziuns impurtantas èn spezialmain quellas, per las qualas la constituziun prevesa la lescha sco er talas concernent:

5. **(midà)** ils principals da l'organisaziun e da las incumbensas da las autoritads e ~~da las dretgiras~~**chantunalas;**

Art. 33 al. 1 (midà)

¹ Il ~~cussegl~~**Cussegl** grond ha la surveglianza da la ~~regenza~~**Regenza** sco er da la ~~dretgira chantunala~~**Dretgira superiura** e da la ~~dretgira administrativa~~**Dretgira da giustia**.

Art. 36 al. 1

¹ Il cussegl grond elegia:

3. **(midà)** las commembras ed ils commembers da la ~~dretgira chantunala~~**Dretgira superiura** e da la ~~dretgira administrativa~~**Dretgira da giustia**;

Art. 50 al. 2 (midà)

² ~~La~~**Ina** surveglianza ~~tras la regenza~~**sufficienta**, ina cooperaziun commensurada dal ~~cussegl~~**Cussegl** grond e la protecziun legala ston esser garantidas.

Titel suenter Art. 50 (midà)

4.4. ~~Dretgiras~~**Autoritads giudizialas**

Art. 51 al. 1 (midà), al. 2 (midà), al. 3 (aboli), al. 4 (aboli)

¹ L'indipendenza e l'imparzialitad da las ~~dretgiras~~**autoritads giudizialas** èn garantidas. En lur giurisdicziun èn las ~~dretgiras~~**autoritads giudizialas** obligadas mo al dretg.

² L'administraziun giudiziala è, cun resalva da las cumpetenzas dal ~~cussegl~~**Cussegl** grond, chaussa da las ~~dretgiras~~**autoritads giudizialas**.

³ *aboli*

⁴ *aboli*

Art. 51a al. 1 (midà), al. 1bis (nov), al. 2 (midà), al. 3 (midà)

¹ La ~~dretgira chantunala e la dretgira administrativa~~**suttamettan** ~~Dretgira superiura~~**suttametta** al ~~cussegl~~**Cussegl** grond il sboz per ~~lur~~**il** preventiv sco er il quint ed il rapport ~~annual~~**da gestiun** per l'approvaziun.

^{1bis} Ella po sa drizzar al Cussegl grond per proponer midadas costituziunalas e midadas da lescha che pertutgan l'administraziun giudiziala.

² ~~Las presidentas ed ils presidents prendan~~**La presidenta u il president da la Dretgira superiura prenda** part da las sesidas dal ~~cussegl~~**Cussegl** grond davart il preventiv, davart il quint e davart **il rapport da gestiun sco er davart ils rapports annuals** ~~projects legislativs proponids da las dretgiras. Ellas ed els han~~**la Dretgira superiura. Ella u el ha** vusch consultativa e ~~pono~~**pono** far propostas.

³ Uschenavant che la furma da la lescha n'è betg prescritta, pon ~~la dretgira chantunala e la dretgira administrativa~~ **las dretgiras** relaschar ordinaziuns en il sector da l'administraziun giudiziala ~~e da la surveglianza da la giustia~~, sch'ellas vegnan autorisadas explicitamain tras la lescha da far quai.

Art. 52 al. 1 (midà), al. 2 (midà), al. 3 (midà)

¹ La ~~dretgira chantunala~~ **Dretgira superiura** ha la surveglianza da ~~tut ils secturs da la~~ giurisdicziun civila ~~e, penala~~ **ed administrativa**, ~~sche quella vegn exequida dad~~ **autoritads giudizialas**. A la Dretgira superiura pon vegnir attribuidas tras la lescha ulteriuras incumbensas da surveglianza.

² Il ~~cussegl~~ **Cussegl** grond ha la surveglianza da la ~~dretgira chantunala~~ **Dretgira superiura** e da la ~~dretgira administrativa~~ **Dretgira da giustia** sco er la surveglianza suprema ~~dals ulteriurs secturs da las autoritads che vegnan survegliadas~~ da la ~~giurisdicziun~~ **Dretgira superiura**.

³ La surveglianza e la surveglianza suprema **da las autoritads giudizialas** sa restrenschan ~~sin la gestiun e sin a~~ l'administraziun giudiziala.

Art. 54 al. 1

¹ La giurisdicziun civila e penala vegn exequida da:

1. **(midà)** la ~~dretgira chantunala~~ **Dretgira superiura**;
2. **(midà)** las dretgiras regionalas sco dretgiras chantunalas inferiuras;
4. **(nov)** la Dretgira chantunala da mesiras repressivas;
5. **(nov)** las autoritads da mediaziun.

Art. 55 al. 1 (midà), al. 2 (midà)

¹ La ~~dretgira~~ **giurisdicziun** administrativa ~~ha l'incumbensa~~ **vegn exequida** da ~~giuditgar en ultima istanza dispitas da dretg public, uschenavant ch'ina lescha na dispona betg autramain~~.

- a) **(nov)** la Dretgira superiura;
- b) **(nov)** la Dretgira da giustia;
- c) **(nov)** ulteriuras dretgiras administrativas spezialas.

² La ~~dretgira administrativa~~ **Dretgira superiura** giuditgescha sco dretgira costituziunala:

Enumeraziun senza midadas.

II.

Naginas midadas en auters relaschs.

III.

Naginas aboliziuns d'auters relaschs.

IV.

Questa revisiun parziala è suttamessa al referendum obligatoric.

La Regenza fixescha il termin da l'entrada en vigur.